

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti: Dr. GYÖRGY SÁNDOR vm aljegyző, tb. főszolgabíró. — Helyettes szerkesztő: A VÁRM. IRODAIGAZGATÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁR: fél évre 1250 pengő. — Egyes szám ára: 80 fillér. — HIRDETÉSI DIJAK: szavanként 5 fillér, legkisebb hirdetési díj 1 pengő. — Hivatalos hirdetések „Udvarhely vármegye Hivatalos Lapja” szerkesztőségéhez (Vármegyeház) küldendők. — Megjelenik minden csütörtökön.

Törvényhatósági élet.

Udvarhely vármegye közigazgatási bizottsága f. év december hó 12-én rendes havi, a th. bizottság kisgyűlése és közgyűlése 16-án rendkívüli ülést tartott.

A közigazgatási bizottság az alispán és valamennyi szakelőadó havi jelentését elfogadta. Az alispáni jelentéshez vitéz Biró István bizottsági tag hozzászólva kéri a bizottságot, hogy a Szeretfalva — dédai vasutvonal megnyitása alkalmából fejezze ki háláját a Kormányzó Ur Öföméltóságának, hogy atyai gondoskodással lehetővé tette az erdélyi, közlekedés szempontjából elzárt területeknek vasutvonallal való összekapcsolását. Reményének adott kifejezést, hogy az erdélyi vasúthálózat továbbfejlesztése során első sorban Udvarhely vármegye vasutvonala kerül megépítésre. Felszólására a bizottság elhatározza, hogy a Kormányzó Urhoz ilyen értelmű feliratot fog eljuttatni, ennek megszerkesztésével az alispánt bizza meg.

Ugyancsak szóvá tette az Erdélyi Villamosági R. T. erőtelepének elhelyezése kérdését és ezzel kapcsolatban az erdőszentgyörgyi gáznak Udvarhelyre történő bevezetését, amelyet a vármegye iparosodása érdekében feltétlenül szükségesnek tart. Kéri a bizottságot, hogy e fontos ügyben, mely Udvarhely megye és Székelyudvarhely város jövő fejlődésére döntő befolyással bír, felirattal forduljon az iparügyi kormányzathoz. A bizottság a főispán és alispán válasza után a felirat megszerkesztésével az alispánt bizza meg.

Ezután a tárgysorozaton levő ügyeket tárgyalta le a bizottság, majd az albizottságok tartottak ülést. A tárgysorozaton szereplő 72 ügyben az előadói javaslatok szerint határozott valamennyi albizottság.

A 16-án megtartott kisgyűlés a közgyűlésen tárgyalandó ügyekre vonatkozóan tett javaslatot, majd a hatáskörébe tartozó ügydarabokat tárgyalta le. Megalakította 1943. évre a vármegyei számonkérőszéket. Jóváhagyta Betfalva község községi

tisztviselők tiszteletdíja, Homoródtremete, Homoródkeményfalva, Abásfalva, Gyepes községek fogyasztási adóra vonatkozó szabályrendelet tárgyában, Nagygalambfalva és Kisgalambfalva községek tisztviselői részére beszerzési segély megállapítása tárgyában, Homoróddaróc erdő eladása, Erdőfüle község óvoda céljára telek adományozás, Agyafalva, Felsőboldogfalva Om. dijnoki állás szervezése, Mátisfalva, Farcád ref. Iskola segélye, Mátisfalva, Székelymagyarós, Agyagfalva, Décsfalva községek tűzoltó parancsnok tiszteletdíja tárgyában hozott határozatait; levette a tárgysorozatról Nagykede és Kiskede községeknek az előjárásági tagok tiszteletdíjának megállapítása tárgyában hozott határozatait.

10 óra után nyitotta meg a főispán a rendkívüli közgyűlést. Megemlékezett honvédségünknek az oroszharctereken folyó hősi küzdelméről, majd Kiss János alsó, Pakot Zs. János és Gyárfás Pál törv.-hat. biz. tagok elhunytáról. Bejelentette, hogy dr. György Sándor aljegyzőt, Demeter Gyula szolgabírót tb. főszolgabírává, Kaminszky Vilmost díjtalan közig. gyakornokká kinevezte. Ezután a közigazgatási bizottság, a kijelölő bizottság és az igazoló választmányak 1943. évre való megalakítása, illetőleg a közig. bizottság kilépő tagjai helyett új tagok választása történt meg.

Ezt követőleg került sor a törvényhatóság által az országgyűlés felsőházába küldendő két rendes és két póttag megválasztására. A közgyűlés felsőházi tagokul Szakáts Zoltán és Pál Dénes törv.-hat. biz. tagokat, póttagul dr. Dobos Ferenc gimn. tanár és Ugron Pál földbirtokosát választotta meg. A megválasztottakat az alispán üdvözölte, visszapillantást vetve a felsőházi tagság történelmi vonatkozásaira. A megválasztottak nevében Pál Dénes mondott köszönetet, igérve, hogy mint a kisebbségi sorsban, úgy ezután is Széchenyi szellemében fajtánk iránt érzett hűséggel fognak munkálkodni a székely nép javára.

A választások után a tárgysorozat pontjait tárgyalta le a közgyűlés, névszerinti szavazással határozta emelve a vármegyei gyámpénztár főlős készpénzének gyümölcsöző elhelyezése, a törv.-hat. alapok főlős készpénzének gyümölcsöző elhelyezése, élelmicikkek, italok, husneműek stb. előállításával, illetve feldolgozásával foglalkozó üzemek közegészségügyi és köztisztasági szabályrendelet, a vásártartásról szóló szabályrendelet, a vármegye szegény alap létesítéséről szóló szabályrendelet, kéményseprés ipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet, a honvédelmi törvény 129. § alapján megalakítandó bizottságba két tag kiküldése, a vármegyei tisztviselők stb. és a tisztiorvosok stb. beszerzési segélyére vonatkozó közgyűlési határozatok hatálytalanítása, a vármegyei tisztviselők stb.

és a tisztiorvosok stb. részére karácsonyi segély megállapítása, dr. Váró György th. biz. tagnak az erdőszentgyörgyi kir. járásbiróság felállításával kapcsolatban tett indítványa, az Országos Rákóczi Szövetség és Zemplén vármegye th. bizottságának Zrinyi Ilona fejedelem asszony 300 éves születési évfordulójának megünneplése tárgyában kelt átirata, Ung vármegye th. biz. a Budapestre hivatalosan felrendelt tisztviselők napidijának felemelése, Szilágy vármegye törvényhatósági bizottságának a visszacsatolt keleti és erdélyi területekre kinevezett közszolgálati alkalmazottak véglegesítésének és a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló átirata tárgyában előterjesztett előadói javaslatokat.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés végetért.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése.

17.028—1942. a. i. 94. kg. szám

Tárgyaltatt: Alispánunk előterjesztése a várm. tisztviselők és egyéb alkalmazottak, kíségető munkaezők, a várm. számvevősegi tisztviselők és a vármegyei altiszti személyzet részére a szokásos karácsonyi segély engedélyezése tárgyában.

V é g h a t á r o z a t .

Alispánunk előterjesztésére és a kisgyűlés javaslatára a vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a vármegyei számvevősegi tisztviselők, valamint a vármegyei altiszti és szolga személyzet és kíségető munkaezők részére egy havi törzsfizetés és családi pótlék összegének megfelelő karácsonyi segélyt állapítunk meg.

A számvevőség által összeállított és bemutatott kimutatás szerint az érdekelt tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére kifizetendő segély, mintegy 19.266 P-t tesz ki, Ennek fedezetéül az 1941. évi zárszámadásban feleslegként mutatkozó 55.320 P. 18 f.-ből fel nem használt 38.994 P. 18 f.-t jelöljük ki, egyben felhatalmazzuk alispánunkat, hogy az esetleges változásokra tekintettel ezen felül is teljesíthessen kiutalást.

Azok, akik fegyelmi eljárás vagy büntetés hatálya alatt állanak, karácsonyi segélyben nem részesíthetők.

M e g o k o l á s .

A gazdasági élet minden vonatkozásában bekövetkezett általános áremelkedés tisztviselőink sulyosan érinti. A megélhetési viszonyok, a tűzifa beszerzés és általában a télire szükséges és beszerezhető élelmiszer megszerzése sokkal költségesebb, mint az anyaországi területen lévő törvényhatóságokban a közellátásnak közismert és szállítási nehézségekkel sulyosbított volta miatt.

A tűzifát csak addig lehet beszerezni, a míg alkalmas az idő a szállításra s még arra sem le-

het számítani, hogy mint más városokban, a tűzifakereskedőtől több havi részletben szerezhetik be azt, mert egyrészt tűzifakereskedő nincs a városunkban, másrészt a keresletet is nehezen tudná kielégíteni s ilyen esetben csak készpénz fizetés mellett lehet beszerzésre gondolni. Ezen indokok vezettek arra, hogy tisztviselőink égető gondjaiból egy csekély részt karácsonyi segély engedélyezésével átvállaljuk.

Ezt a véghatározatunkat a Várm. Hivatalos Lapban közzétenni rendeljük azzal, hogy ellene a közzétételt követő 8. naptól számított 15 napon belül lehet a m. kir. Belügyminiszter urhoz címzett és alispánunknál benyújtandó felebbzesséssel élni.

E véghatározatunkat jóváhagyás végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeljük.

Erről értesítjük:

- 1) Alispánunkat, további eljárás végett az iratok kiadásával,
- 2) a vármegyei számvevőseget.

Kelt Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1942. évi december hó 16. napján tartott rendkívüli közgyűlésén.

Kiadta:

Szent-Királyi Kálmán s. k.,
alispán.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése.

17.165—1942. a. i., 95. kg. szám.

Tárgyaltuk: Alispánunk előterjesztését a m. kir. tisztí főorvos, t. orvosok és a m. kir. t. főorvosi hivatalban alkalmazott Péter Etelka kíségető munkaező részére karácsonyi segély engedélyezése iránt.

V é g h a t á r o z a t .

Alispánunk előterjesztésére és kisgyűlésünk javaslatára a m. kir. tisztí főorvos, tisztiorvosok

közül azokat, akik a vm. területén f. évben legalább 9 hónapon át tényleges szolgálatot teljesítettek és Péter Etelka a főorvosi hivatalban alkalmazott kisegítő munkaeő részére egy havi törzfizetés és családi pótlék összegének megfelelő karácsonyi segélyt állapítunk meg.

A vármegyei számvevőség által összeállított és bemutatott kimutatás szerint az érdekelt 4 tisztviselő orvos és Péter Etelka kisegítő munkaeő részére kifizetendő segély összege 1819 P.-t tesz ki, melynek fedezésére az 1941. évi számadási maradvány le nem kötött 3993 P.-t kivevő részét jelöljük ki.

M e g o k o l á s .

A segélyben részesítendő m. kir. t. főorvos, t. orvosok és irodai segédeő szolgálatukat a folyó évben is rendkívüli viszonyok között a legmészszebbmő lelkiismeretességgel végezték. Az árak általános emelkedése, a tűzifa és a közellátási cikkek beszerzésének időhöz kötöttsége indokoltá teszi, hogy ezen tisztviselők karácsonyi segélyben részesüljenek. Minden vármegye évenként rendszerint segélyben szokta részesíteni a tisztviselőit a segélyezés mérve az ország több vármegyéjében nyújtott két havi fizetésének megfelelő összegű

segélyen alul marad, tekintettel a vármegyénk nehéz anyagi helyzetére a fenti segély összeget méltányosnak tartottuk megállapítani.

E véghatározatunkat a Vm. Hivatalos Lapban közzétenni rendeljük azzal az értesítéssel, hogy ellene a közzétételt követő nyolc naptól számított 15 napon belül lehet felelkezni. A felelkezést a m. kir. Belügyminiszter urhoz címezve alispánunkhoz kell benyújtani.

Felhívjuk Alispánunkat, hogy ezen véghatározatunkat jóváhagyás végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz terjessze fel.

Erről értesítjük:

- 1) Alispánunkat további intézkedés végett az iratok kiadásával;
- 2) a vármegyei számvevőséget;
3. vármegyei tiszt főorvosunkat.

Kelt Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának 1942. évi december hó 16. napján tartott rendkívüli közgyűléséből.

Kiadta:

Szent-Királyi Kálmán s. k.
alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések, és más közlemények.

Másolat. M. kir. Vallás- és Közoktatásügyi miniszter. Tárgy: böződujfalui izr. anyakönyvek bevonása. Udvarhely vm.-i Alispán urnak Székelyudvarhely. A böződujfalui izr. hitközség volt anyakönyvi rabbija az állami anyakönyvvezetés előtt vezetett felekezeti anyakönyveket a hitközség elnéptelenedése miatt őnhatalmulag az erdőszentgyörgyi izr. anyakönyvvezető rabbinak adta át további őrzésre. Maros-Torda vármegye alispánjához folyó év szeptember hó 30.-án 63 769—1942. II. sz. a. intézett rendelettemmel a böződujfalui izr. hitközség anyakönyveit az erdőszentgyörgyi rabbitól elvéstem azzal, hogy azok Főispán urnak adassanak át a törvényhatósági levéltárba való megőrzés végett. Nevezett vm. alispánja folyó évi november hó 2 án 22 693/a—1942. sz. a. jelentette hogy az erdőszentgyörgyi izr. hitközségnél a böződujfalui zsidókra vonatkozólag hat drb. anyakönyvet talált, amelyeket Alispán Ur levéltárának meg is küldött. A böződujfalui és Alispán ur levéltárában elhelyezett eredeti anyakönyvek őrzésére és kezelésére nézve, mint az 1895. évi október hó 1-ig közhitelességgel vezetett és közokirati erővel felruházott izr. anyakönyvek legfőbb felügyeleti hatósága, az alábbiak szerint rendelkezem: A törvényhatósági levéltáros kötelességévé teszem, hogy a böződujfalui izr. hitközségnek az állami anyakönyvvezetés életbelépte előtti időből származó anyakönyveiből a levéltári szabályok szerint előírt bélyeg és kiállítás díj mellett kivonatokat állítson ki. A kiállítás díj a levéltárost illeti meg. Amennyiben az átvett anyakönyvek között összeírási jegyzékek is volnának, hasonló módon, de nem anyakönyvi kivonat, hanem bizo-

nyitvány formájában tanusítványokat állíthat ki ezen conscriptiós jegyzékekből vagy egyéb hivatalos feljegyzésből. Ezen bizonyítványok záradékában azonban megjegyzendő, hogy a bizonyítvány adatai a conscriptiós jegyzék illetve egyéb hivatalos feljegyzés adataival megegyeznek. Az anyakönyvi kivonatok kiállításánál az illető anyakönyvi tételénél az eredeti anyakönyvben előforduló, de hatósági rendelkezés nélkül történt javítások, törlések átirások és feljegyzések figyelmen kívül hagyandók. Kétség esetén a törvényhatósági másodpéldány megfelelő adatai az irányadók, ezek hiányában a vonatkozó feljegyzés helye üresen hagyandó. Az anyakönyvekben jegyzőkönyvek alapján eszközölt utólagos, szabálytalan bejegyzésről bizonyítvány vagy kivonat nem adható ki. Végül a törvényhatósági levéltárban elhelyezett eredeti anyakönyvek és conscriptiók első oldalára helyeztesse el rendeletem egy-egy másolatát. Rendeletem végrehajtásáról jelentést várok. Budapest, 1942. évi november hó 23. A miniszter rendeletéből: *Dr. Bernáth Géza* s. k., min. osztályfőnök.

16,972—1942. a. i. szám.

*A négy járás Főszolgabirájának,
Székelyudvarhely m. város Polgármesterének
az összes Községi és Körjegyzőnek!*

Tudomásvétel és alkalmazkodás, valamint további tájékoztatás végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1942. évi dec. hó 9 én.

Szent-Királyi Kálmán s. k.,
alispán.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

17.346—1942. a. i. szám.

Tárgy: Hivatalos hajtó vadászat elrendelése farkasok irtására.

V é g h a t á r o z a t.

Háromszék vármegye alispánjának megkérésére az 1885. évi XX. t. c. 19. §-ában gyökerező jogomnál fogva Udvarhely vm. egész területére kiterjedően 1942. évi december hó 20-án d. e. 8 órától d. u. 4 óráig terjedő időtartamra kizárólag farkasok irtása céljából hivatalos hajtó vadászat megtartását rendelem el.

A vármegye négy járásának főszolgabiráit utasítom, hogy az 1883. évi XX. t. c. 23. §-a alapján megfelelő számú hajtók kirendelése iránt idejében intézkedjenek s a hivatalos hajtó vadászat megszervezését, valamint annak gyakorlati végrehajtását a járási vadászati tudósítók, m. kir. erdőfelügyelőséggel, illetve kirendeltségekkel, ugyan-csak a járásuk területén működő vadásztársaságok vezetőivel, — a vadászat eredményes megrendezése érdekében — tárgyalják meg s a részletes tervet kellő időben dolgozzák ki.

A hivatalos hajtóvadászat szabályszerű végrehajtásáért és az 1883. évi XX. t. c. vonatkozó rendelkezéseinek betartásáért a főszolgabíró urakat teszem felelőssé.

E véghatározat a V. H. L. legközelebbi számában közzéteendő.

Véghatározatom ellen, annak kézbesítésétől

számított 15 napon belül a m. kir. földmivélségi miniszter urhoz intézett és nálam benyújtandó felelkezésnek van helye.

M e g o k o l á s.

A székelyföldön, így Udvarhely vármegye területén is a farkasok szokatlanul nagy számban jelentek meg s nem csak a nemes vad állományában, hanem a házi állatokban is rendkívül nagy mérvű károkat okoznak.

Háromszék és Csik vármegye alispánja f. hó. 20-ára ugyancsak farkasok irtása céljából egész megyéjük területére hivatalos hajtóvadászatot rendelt el, ezért a szomszédos megyék területéről esetleg ide menekülő farkasok elhárítása, főleg pedig garzdálkodásuk és szaporodásuk megakadályozása céljából a rendelkező részben irt módon kellett határoznom.

Erről értesitem br. Daniel Ferenc vm. vadászati felügyelőt, a m. kir. csendőrség székelyudvarhelyi osztály parancsnokságát, valamint megfelelő további eljárás és az érdekelt hatóságok községi előjáróságok és vadásztársaságok további értesítése céljából a négy járás főszolgabíróját.

Székelyudvarhely, 1942 évi december hó 14-én.

Szent-Királyi Kálmán s. k.,
alispán.

Az alispán:

Demeter Istvánné oklándi lakost a 16 992—1942. a. i. számú rendeletével szappan klskersekodővé kijelölte.

IV. Személyi hírek.

A főispán:

Dr. György Sándor vármegyei aljegyzőt és Demeter Gyula szolgabírót Udvarhely vármegye tiszteletbeli főszolgabírójává nevezte ki.

Az alispán:

Dr. Nagy Sándor főszolgabíró részére 1942. évi december hó 9-től december 24-ig szabadságot engedélyezett és helyettesítésével Demeter Gyula tb. főszolgabírót bizta meg.